

คำสั่งกรมประชาสงเคราะห์

ที่ ๕๘๓/๒๕๑๓

เรื่อง ระเบียบการปกครองนิคมสร้างตนเอง พ.ศ. ๒๕๑๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑
อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ออกระเบียบการปกครองนิคมสร้างตนเองไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการปกครองนิคมสร้างตนเอง พ.ศ. ๒๕๑๓”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันออกคำสั่งเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้

“สมาชิกนิคม” หมายความว่า สมาชิกนิคมสร้างตนเอง ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

“ผู้ปกครองนิคม” หมายความว่า ผู้ปกครองนิคมสร้างตนเอง ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่และสมาชิกนิคม ซึ่งอธิบดีหรือรัฐมนตรีแต่งตั้ง

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์

“บ้าน” หมายความว่า เเคสหถานที่สมาชิกนิคมปลูกอาศัย และประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งอยู่ในฝั่งที่ดินของนิคมสร้างตนเอง

“เขต” หมายความว่า หมู่บ้านสมาชิกนิคมจำนวนประมาณห้าสิบหรือมากกว่าตามฝั่งหมู่บ้าน อยู่ในบริเวณที่ติดต่อกัน

หมวด ๒

สมาชิกนิคม

ข้อ ๕. ผู้มีคุณสมบัติเป็นสมาชิกนิคมตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) บรรลุนิติภาวะและเป็นหัวหน้าครอบครัว

(๓) มีความประพฤติดี และเต็มใจปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

- (๔) ขยันขันแข็ง มีร่างกายสมบูรณ์ และสามารถประกอบการเกษตรได้
- (๕) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๖) ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีแต่เพียงเล็กน้อยไม่พอแก่การครองชีพ
- (๗) ไม่มีอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งในขณะนั้นพอแก่การครองชีพ

เมื่อประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกนิคม ให้สมัครด้วยตนเอง ณ สถานที่ราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สมัครต่อผู้ปกครองนิคมที่ประสงค์จะเข้าเป็นสมาชิกนิคม
- (๒) สมัครที่อำเภอหรือจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่
- (๓) สมัครที่กรมประชาสงเคราะห์

ใบสมัครที่อำเภอท้องที่ซึ่งผู้สมัครมีภูมิลำเนาอยู่ได้ทำการสอบสวนคุณสมบัติถูกต้องแล้วให้ส่งใบสมัครไปยังผู้ปกครองนิคมที่ผู้สมัครประสงค์จะเข้าเป็นสมาชิกนิคมแห่งนั้น

ข้อ ๖. ให้ผู้ปกครองนิคมรวบรวมใบสมัครและหลักฐานการสมัครเข้าเป็นสมาชิกนิคมเสนอคณะกรรมการตามมาตรา ๒๐ และ ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ พิจารณาคัดเลือกเข้าเป็นสมาชิกนิคม

ข้อ ๗. ในนิคมสร้างตนเองประกาศจำนวนแปลงที่ดินประมาณว่าจะจัดสรรให้แก่ราษฎรได้ในปีงบประมาณเป็นปี ๆ ไปให้ทราบทั่วกัน

ข้อ ๘. กรมประชาสงเคราะห์ จะรวบรวมรายชื่อนิคมสร้างตนเองที่มีที่ดินที่จะจัดสรรแต่ละปีงบประมาณส่งให้จังหวัดและอำเภอทราบ

ข้อ ๙. สมาชิกนิคมมีหน้าที่ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ดังต่อไปนี้

- (๑) ประพฤติและปฏิบัติตนเรียบร้อย มีวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดี
- (๒) สร้างบ้านพักอาศัยตามแบบแปลนแผนผัง
- (๓) ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ปกครองนิคมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การป้องกันและรักษาโรค ตลอดจนการสุขภาพ
- (๔) ช่วยเหลือร่วมแรงทำการบำรุงที่ดิน หรือปฏิบัติการงานอื่น ๆ อันจำเป็นเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของนิคมสร้างตนเอง
- (๕) ไม่รับบุคคลผู้มีความประพฤติอันน่าจะก่อความสงบของนิคมสร้างตนเองเข้ามาอยู่ในที่ดินที่ได้รับมอบ
- (๖) ไม่มอบหรือโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับมอบให้แก่ผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีหรือผู้ปกครองนิคมผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย
- (๗) ไม่นำหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินไปเป็นหลักประกันการชำระหนี้
- (๘) ถ้ามีหนี้เกี่ยวกับกิจการของนิคมสร้างตนเองที่ต้องชำระให้แก่ทางราชการ ต้องชำระให้แก่นิคมสร้างตนเองภายในระยะเวลาที่กำหนด เว้นแต่ได้รับผ่อนผันจากอธิบดี

ข้อ ๑๐. สมาชิกนิคมซึ่งได้รับมอบที่ดินแล้วมีหน้าที่ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่จะต้องจัดทำที่ดินให้เกิดประโยชน์แล้วเสร็จภายในห้าปี นับแต่วันที่อยู่อาศัยครบถ้วนเข้ามาอยู่ประจำในที่ดินโดยมีเงื่อนไขว่า ภายในปีแรกต้องทำประโยชน์ให้ได้อย่างน้อยหนึ่งในสิบส่วนของที่ดินที่ได้รับมอบ ถ้าทำประโยชน์ไม่ได้ตามส่วนของเนื้อที่ดังกล่าว ให้สมาชิกนิคมนั้นขาดสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับมอบ และถ้าภายในสี่ปีต่อมายังทำประโยชน์ไม่ได้เต็มเนื้อที่ ก็ให้ได้รับหนังสือแสดงการทำประโยชน์เฉพาะส่วนที่ดินที่ได้ทำประโยชน์แล้วเท่านั้น เว้นแต่อธิบดีจะผ่อนผันให้ขยายระยะเวลาทำประโยชน์ต่อไปได้อีกคราวละหนึ่งปี แต่ต้องไม่เกินสามปี

ข้อ ๑๑. ก่อนที่ได้รับหนังสือแสดงการทำประโยชน์ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ สมาชิกนิคมผู้ใดไปจากนิคมเกินหกเดือน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ปกครองนิคมผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นอันขาดจากการเป็นสมาชิกนิคมและหมดสิทธิในที่ดินนั้น และจะเรียกร้องค่าทดแทนอย่างใดมิได้

หมวด ๓

หัวหน้าเขต ผู้ช่วยหัวหน้าเขต และคณะกรรมการส่งเสริมเขต

ข้อ ๑๒. ในเขตหนึ่งให้มีหัวหน้าเขตคนหนึ่ง และผู้ช่วยหัวหน้าเขตเป็นจำนวนสุดแต่ผู้ปกครองนิคมจะเห็นสมควร

ข้อ ๑๓. ให้ผู้ปกครองนิคมประกาศให้สมาชิกแต่ละเขตเลือกสมาชิกนิคมผู้มีคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ เป็นหัวหน้าเขต

ข้อ ๑๔. ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นหัวหน้าเขตต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกนิคมผู้เป็นหัวหน้าครอบครัว

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์

(๓) อพยพเข้ามาเป็นสมาชิกนิคมประจำในเขตนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน

(๔) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ และปฏิบัติตามระเบียบของนิคมโดยเคร่งครัดตลอดมา

(๕) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๖) ไม่เป็นข้าราชการประจำ พนักงานเทศบาล ครูประชาบาล สารวัตรศึกษา พนักงานสุขาภิบาล พนักงานตำรวจ พนักงานของรัฐบาลหรือลูกจ้างรัฐบาล

(๗) ไม่เคยเป็นบุคคลดังกล่าวในข้อ ๑๔ (๖) นี้ซึ่งถูกไล่ออก หรือปลดออกฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือต้องโทษจำคุกพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่คดีลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท และยังไม่พ้นกำหนดสามปีนับแต่วันถูกไล่ออก ปลดออก หรือพ้นโทษ

(๘) ไม่เป็นผู้มีชื่อเสียงในทางทุจริตหรือเลื่อมใสในทางศีลธรรม

(๙) มีความรู้สอเปลได้ขึ้นประมปีทีสี่หรือเทียบเท่า เว้นแต่ในเขตซึ่งไม่อาจเลือกผู้มีคุณสมบัติดังกล่าวนี้ ก็ให้ผู้ปกครองนิคมอนุญาตเพียงผู้มีความรู้หนังสือไทยอ่านออกเขียนได้

ข้อ ๑๕. ในการเลือกนั้น ให้ผู้ปกครองนิคมเป็นประธาน พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่นิคมอีกอย่างน้อยสองคนเป็นกรรมการเพื่ออำนวยความสะดวกในการเลือกตั้งเป็นไปโดยเรียบร้อย

วิธีเลือกให้กระทำโดยวิธีเปิดเผยหรือวิธีลงคะแนนลับก็ได้ แล้วแต่จะเห็นสมควร ถ้าผู้รับเลือกมีคะแนนเท่ากันให้จับสลาก

เมื่อเลือกได้ผู้ใดเป็นหัวหน้าเขตแล้ว ให้ผู้ปกครองนิคมรายงานไปยังอธิบดีเพื่อออกหมายตั้งไว้เป็นหลักฐานและให้ถือว่าผู้นั้นเป็นหัวหน้าเขตตั้งแต่วันที่อธิบดีออกหมายตั้ง

ข้อ ๑๖. ในกรณีที่ทางอำเภอทำการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในเขตใดของนิคมและปรากฏว่าสมาชิกนิคมผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ไม่ได้เป็นหัวหน้าเขตมาแต่เดิม ให้หัวหน้าเขตนั้นเป็นอันพ้นจากตำแหน่งหัวหน้าเขต และให้ผู้ปกครองนิคมรายงานอธิบดี เพื่อออกหมายตั้งให้ผู้ใหญ่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งใหม่เป็นหัวหน้าเขตเฉพาะเขตนั้นด้วยอีกตำแหน่งหนึ่ง

ข้อ ๑๗. นอกจากกรณีดังกล่าวในข้อ ๑๖ หัวหน้าเขตหรือผู้ช่วยหัวหน้าเขตต้องออกจากตำแหน่งด้วยเหตุดังต่อไปนี้

- (๑) ขาดคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในข้อ ๑๔ เว้นข้อ ๑๔ (๒)
- (๒) ถึงคราวออกตามวาระที่กำหนดในข้อ ๒๐
- (๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออก
- (๔) เขตที่ปกครองถูกยกเลิก
- (๕) ไปเสียจากเขตที่ปกครองเกินสามเดือน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองนิคมหรือเจ็บป่วยจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เกินสามเดือน
- (๖) ต้องคำพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่ในความผิดฐานลหุโทษ หรือโดยประมาท
- (๗) สมาชิกนิคมผู้มีสิทธิเลือกตั้งหัวหน้าเขตนั้นมีจำนวน ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งร้องขอให้ออกจากตำแหน่ง
- (๘) อธิบดีสั่งให้ออกจากตำแหน่งเมื่อได้สอบสวนเห็นว่าบกพร่องในทางประพฤติ หรือขาดการเอาใจใส่งานในหน้าที่ตามข้อเสนอของผู้ปกครองนิคม

ข้อ ๑๘. ให้หัวหน้าเขตและผู้ปกครองนิคมร่วมกันพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑๔ เป็นผู้ช่วยหัวหน้าเขต

ข้อ ๑๙. ผู้มีสิทธิจะได้คัดเลือกเป็นผู้ช่วยหัวหน้าเขต ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๔ ยกเว้นคุณสมบัติการเป็นหัวหน้าครอบครัว ตามข้อ ๑๔ (๑)

เมื่อผู้ใดได้รับคัดเลือกเป็นผู้ช่วยหัวหน้าเขตให้ผู้ปกครองนิคมรายงานอธิบดีเพื่อออกหมายตั้งไว้เป็นหลักฐาน และให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ช่วยหัวหน้าเขต ตั้งแต่วันที่อธิบดีออกหมายตั้ง

ข้อ ๒๐. หัวหน้าเขตและผู้ช่วยหัวหน้าเขตให้อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๓ ปี

ถ้าหัวหน้าเขตต้องออกจากตำแหน่งตามข้อ ๑๗ ให้มีการเลือกตั้งใหม่ภายในเวลาสิบห้าวัน และให้ถือว่าผู้ช่วยหัวหน้าเขตเดิมต้องออกจากตำแหน่ง และให้มีการคัดเลือกผู้ช่วยหัวหน้าเขตใหม่ด้วย

ถ้าหัวหน้าเขตต้องออกจากตำแหน่งตามข้อ ๑๖ ให้มีการคัดเลือกผู้ช่วยหัวหน้าเขตตาม
ความในข้อ ๑๕

การเป็นหัวหน้าเขตหรือผู้ช่วยหัวหน้าเขตตามความในข้อ ๒๐ นี้ ให้อยู่ในตำแหน่งตาม
วาระที่ตนแทน

ข้อ ๒๑. หัวหน้าเขตและผู้ช่วยหัวหน้าเขตมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมดูแลว่ากล่าวให้สมาชิกนิคมในเขตของตนปฏิบัติตามหน้าที่ ซึ่งได้กำหนดไว้
ในพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ หากมีผู้ฝ่าฝืนให้รายงานต่อผู้ปกครองนิคมเพื่อพิจารณา
โทษตามควรแก่กรณี

(๒) ดำเนินการในวิถีทางโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อรักษาความสงบ เพื่อบำบัดทุกข์เพื่อ
บำรุงสุขให้แก่สมาชิกนิคมในเขตของตนตามสมควรเท่าที่จะสามารถจะทำได้ ในกรณีจำเป็นให้เสนอ
คณะกรรมการส่งเสริมเขตนิคม หรือผู้ปกครองนิคมพิจารณา

(๓) ถ้ามีเหตุการณ์อันไม่ก่อภัยคิดเกิดขึ้น มีผู้ก่อการร้ายเป็นขบถหรือมีเหตุร้ายสำคัญ
เกิดขึ้นเป็นต้นว่า การจลาจล ประทุษร้ายแก่ชีวิตหรือร่างกาย ช่มชืดการทำนาคาร ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ หรือไฟ
ไหม้ น้ำท่วม พายุพัดมา เกิดการเสียหายก็ดี ให้เรียกสมาชิกนิคมและบุคคลในครอบครัวให้อยู่ในบริเวณใกล้เคียง
ช่วยป้องกันหรือต่อสู้ตามจับผู้ร้ายหรือช่วยอย่างอื่น ที่เห็นสมควร โดยเต็มกำลังและถ้าเห็นว่าไม่สามารถช่วยระงับ
ได้ ให้รีบรายงานผู้ปกครองนิคมเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปทันที

(๔) เมื่อปรากฏว่ามีผู้กระทำผิดซึ่งหน้า หรือได้เห็นกำลังกระทำอยู่ หรือพบในอาการ
ใด ซึ่งแทบจะไม่มีเวลาสงสัยเลยว่าเขาได้กระทำความผิดมาแล้วสด ๆ ให้ทำการควบคุมผู้นั้นไว้ หรือเรียกให้
ผู้อื่นช่วยกันควบคุมไว้ แล้วรีบนำส่งตำรวจหรือเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง เป็นต้นว่าผู้ใหญ่บ้าน หรือกำนันที่อยู่
ใกล้เคียงนั้น

(๕) ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นตามที่ทางราชการได้วางระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และมี
นโยบายการเพื่อการส่งเสริมการเกษตรและการอื่น เพื่อพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของนิคม

(๖) จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมเขตนิคม

ข้อ ๒๒. ในเขตใดเขตหนึ่ง ถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะให้มีคณะกรรมการส่งเสริมเขตนิคมขึ้นก็
ให้หัวหน้าเขตเสนอผู้ปกครองนิคมเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมเขตนิคมขึ้น ประกอบด้วยหัวหน้า
เขตเป็นประธาน ผู้ช่วยหัวหน้าเป็นรองประธาน เภรัญญิก เลขานุการ และกรรมการอื่นอีกอย่างน้อยสามนาย
และไม่เกินห้านาย

ข้อ ๒๓. คณะกรรมการส่งเสริมเขตนิคมตามความในข้อ ๒๒ ให้อยู่ในตำแหน่งได้ตามวาระของ
หัวหน้าเขต

ข้อ ๒๔. คณะกรรมการส่งเสริมเขตนิคมให้มีหน้าที่เสนอข้อแนะนำให้คำปรึกษาต่อหัวหน้าเขต
เกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตรและกิจกรรมอื่น เพื่อพัฒนาการสังคมและเศรษฐกิจของนิคมสร้างตนเองและบรรดา
กิจการต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ ระเบียบว่าด้วยการใช้ที่ดินเพื่อประกอบอาชีพในการเกษตรของสมาชิกนิคมสร้าง

ตนเอง พ.ศ. ๒๕๑๑ และระเบียบบริหารกิจการเพื่อพัฒนากลุ่มสมาชิกนิคมสำหรับคณะกรรมการส่งเสริมเขตนิคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ซึ่งอธิบดีอนุมัติให้ใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๒๕. การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมเขตนิคมต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง จึงจะครบเป็นองค์ประชุม

ข้อเสนอแนะหรือกิจการใดที่ต้องให้ที่ประชุมลงมติวินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานออกเสียงเพิ่มได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

กิจการใดที่ต้องขอให้ทางราชการช่วยเหลือจัดงบประมาณให้ตามสมควร ก็ให้นำเสนอผู้ปกครองนิคมพิจารณา

ข้อ ๒๖. ให้หัวหน้าเขต ผู้ช่วยหัวหน้าเขตและกรรมการส่งเสริมเขตนิคม มีสิทธิคิดเครื่องหมายตราพระประชาบดีทำด้วยโลหะที่หน้าอกเบื้องซ้าย ตามที่กรมประชาสงเคราะห์จะได้กำหนดให้ ส่วนเครื่องแต่งกายให้ผู้ปกครองนิคมกำหนดให้มีลักษณะเช่นเดียวกัน เพื่อความเป็นระเบียบตามประเพณีแห่งท้องถิ่น

หมวด ๔

คณะเจ้าหน้าที่นิคมสร้างตนเอง

ข้อ ๒๗. คณะเจ้าหน้าที่นิคมสร้างตนเองประกอบด้วยผู้ปกครองนิคม ผู้ช่วยปกครองนิคม พนักงานเกษตร สมุห์บัญชี พยาบาล เสมียน พนักงานเครื่องทุ่นแรง และเจ้าหน้าที่อื่นอยู่ประจำทำการในนิคมสร้างตนเอง

ข้อ ๒๘. ผู้ปกครองนิคมมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ปกครองบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ประจำนิคมสร้างตนเอง ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเรียบร้อยเข้มแข็งมีวินัยดี และควบคุมดูแลสมาชิกนิคมให้ปฏิบัติตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง คำแนะนำของทางราชการ

(๒) ให้มีอำนาจออกข้อบังคับ คำสั่ง คำแนะนำเพื่อให้สมาชิกนิคมปฏิบัติให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และศาสนา เพื่อประโยชน์ในการบริการบริหารกิจการนิคมให้เป็นไปตามนโยบายกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำของทางราชการ ในเมื่อไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ

(๓) พิจารณาจัดทำงบประมาณประจำปีของนิคมเสนอกรม พิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็นก่อนหลัง ซึ่งในการพิจารณานั้นให้นำเอาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการส่งเสริมเขตนิคมและข้อเสนอแนะหรือความเห็นของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๐ และ ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ มาประกอบการพิจารณาโดยรอบคอบ กับให้มีหน้าที่เบิกจ่ายเงินงบประมาณหรือเงินอื่นเพื่อดำเนินการปรับปรุงส่งเสริมกิจการด้านต่าง ๆ ของนิคม และให้ควบคุมบัญชีการเงินและการพัสดุของนิคมให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ โดยเคร่งครัด

(๔) จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการตามมาตรา ๒๐ และ ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ตามความจำเป็น

ให้เรียกประชุมหัวหน้าเขต ผู้ช่วยหัวหน้าเขตเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง การประชุมหัวหน้าเขต ผู้ช่วยหัวหน้าเขต ให้ชี้แจงนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง คำแนะนำของทางราชการ

และให้สอบถามความคิดเห็นของหัวหน้าเขต และผู้ช่วยหัวหน้าเขตเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตรและกิจการอื่นเพื่อพัฒนาการสังคมและเศรษฐกิจของนิคม เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงส่งเสริมต่อไป

(๕) เมื่อคณะกรรมการตามมาตรา ๒๐ และ ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ คัดเลือกผู้ใดเข้าเป็นสมาชิกแล้ว ให้ผู้ปกครองนิคมรวบรวมใบสมัครและหลักฐานการสมัครเสนออธิบดีพิจารณาอนุมัติตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ เสียก่อน แล้วจึงเสนอคณะกรรมการจัดสมาชิกนิคมสร้างตนเองเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแต่ละแปลงตามแผนผังที่อธิบดีกำหนด

(๖) ในการพิจารณาของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ เพื่อจัดสมาชิกนิคมเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงใดนั้น ให้ผู้ปกครองนิคมเสนอแนะให้คณะกรรมการใช้วิธีจับสลากแล้วจึงแสดงเขตที่ดินที่จัดแบ่งให้แก่ผู้นั้น ไว้ในแผนผังที่ดินของนิคม โดยทำเป็นประกาศปิดไว้ ณ ที่ทำการนิคมสร้างตนเอง พร้อมกับทำหนังสือตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้แจ้งให้ไปรับมอบที่ดิน

(๗) เมื่อผู้ปกครองนิคมตรวจสอบหลักฐานของผู้ที่ได้รับหนังสือแจ้ง และไปแสดงตนภายในเวลาที่กำหนดในหนังสือแจ้งเห็นว่าถูกต้องก็ให้ผู้ปกครองนิคมไปชี้เขตที่ดินด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้นั้นรับมอบเข้าทำประโยชน์ ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ การลงลายมือชื่อรับมอบที่ดินให้ลงบัญชีทะเบียนสมาชิกนิคมของนิคมนั้น

(๘) เมื่อผู้ใดได้รับหนังสือแจ้งได้ลงลายมือชื่อรับมอบที่ดินแล้ว ให้ผู้ปกครองนิคมผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามแบบท้ายระเบียบนี้ และสั่งให้อพยพครอบครัวเข้าอยู่ประจำในที่ดินนั้นภายในหกสิบวัน นับตั้งแต่วันรับมอบที่ดิน

(๙) สมาชิกนิคมสร้างตนเองผู้ใดไม่ไปแสดงตนเพื่อรับมอบที่ดิน และไม่อพยพครอบครัวเข้าอยู่ประจำในที่ดิน ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ แล้วแต่กรณี โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องอันสมควรเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองนิคมทราบ ก็ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิและให้ผู้ปกครองนิคมผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายประกาศยกเลิกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ออกให้ผู้นั้นตามแบบหนังสือท้ายระเบียบนี้

(๑๐) ให้ผู้ปกครองเสนออธิบดีเพื่อสั่งให้สมาชิกนิคมสร้างตนเองออกจากนิคมด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ดังต่อไปนี้

(ก) ไม่ใช่ที่ดินทำประโยชน์ให้ถูกต้องตามระเบียบที่ออกตามมาตรา ๘

(ข) ปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๒๒

(ค) ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา ๒๗

(๑๑) ให้ผู้ปกครองนิคมผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ประกาศเพิกถอนการเป็นสมาชิกนิคมและหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน นับแต่วันที่สมาชิกนิคมสร้างตนเองลาออกหรือถูกสั่งให้ออก ตามข้อ ๒๘ (๑๐) และให้ผู้ปกครองนิคมดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สินของสมาชิกนิคมสร้างตนเองอันเกี่ยวกับกิจการของนิคม ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดแบบหนังสือประกาศให้ใช้ตามแบบท้ายระเบียบนี้

(๑๒) สมาชิกนิคมผู้ยังไม่ได้รับหนังสือแสดงการทำประโยชน์หากออกไปจากนิคมเกินหกเดือน โดยไม่ได้รับอนุญาตดังกล่าวแล้วในข้อ ๑๑ ให้ผู้ปกครองนิคมผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายประกาศเพิกถอนการเป็นสมาชิกนิคมและหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์

แบบหนังสือประกาศใช้โดยอนุโลมแบบเดียวกับข้อ ๒๘ (๑๑)

(๑๓) ให้ผู้ปกครองนิคมควบคุมดูแลให้สมาชิกนิคมจัดทำที่ดินให้เกิดประโยชน์ให้เสร็จภายใน ๕ ปี โดยในปีแรกต้องทำประโยชน์ให้ได้อย่างน้อยหนึ่งในสิบส่วนของที่ดินที่ได้รับมอบหมาย หากทำไม่ได้ให้สมาชิกนิคมนั้นขาดสิทธิและให้ผู้ปกครองประกาศเพิกถอนการเป็นสมาชิกนิคม และหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามแบบท้ายระเบียบนี้

ถ้าภายในสี่ปีต่อมายังทำประโยชน์ไม่ได้เต็มเนื้อที่ ก็ให้ผู้ปกครองนิคมผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์เฉพาะส่วนที่ได้ทำประโยชน์แล้วเท่านั้น เว้นแต่เมื่อมีเหตุผลอันสมควร ผู้ปกครองนิคมจะเสนออธิบดีขอผ่อนผันให้ขยายระยะเวลาทำประโยชน์ต่อไปอีกคราวละหนึ่งปี แต่ต้องไม่เกินสามปี

(๑๔) เมื่อปรากฏว่าผู้ใดไม่มีสิทธิครอบครอง หรืออาศัยในที่ดินภายในเขตนิคมโดยชอบด้วยกฎหมายให้ผู้ปกครองนิคมเสนออธิบดีเพื่อสั่งให้รื้อถอนขนย้ายสิ่งปลูกสร้างและสิ่งอื่นออกจากนิคมภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง หากไม่ปฏิบัติตามให้ผู้ปกครองนิคมซึ่งอธิบดีมอบหมาย มีอำนาจรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างนั้นออกจากที่ดินของนิคมได้ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

(๑๕) ถ้าสมาชิกนิคมสร้างตนเองตายก่อนได้รับโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินนั้น ให้ผู้ปกครองนิคมเสนอคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกทายาทโดยธรรม และมีความสมบูรณ์ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ เข้าเป็นสมาชิกนิคมแทน

(๑๖) ในกรณีทายาทโดยธรรมตามความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นผู้เยาว์ ให้ผู้ปกครองนิคมเสนออธิบดีพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีเพื่อประโยชน์แก่ผู้เยาว์เกี่ยวกับที่ดินนั้น

(๑๗) ถ้าสมาชิกนิคมสร้างตนเองตายโดยไม่มีทายาทโดยธรรม หรือมีแต่ไม่อาจคัดเลือกได้ตามความในมาตรา ๓๑ การแห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้ผู้ปกครองนิคมเสนอคณะกรรมการคัดเลือกผู้อื่นซึ่งมีความสมบูรณ์ตามมาตรา ๒๒ เข้าเป็นสมาชิกนิคมแทน และผู้นั้นต้องให้ความยินยอมรับภาระเกี่ยวกับหนี้สินของผู้ตายอันเกี่ยวกับกิจการของนิคมสร้างตนเอง ในกรณีเช่นนี้ให้นำความในมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๕ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๑๘) ในกรณีที่สมาชิกนิคม กลายเป็นผู้วิกลจริตหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้ผู้ปกครองนิคมเสนออธิบดีพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีเกี่ยวกับที่ดินนั้น

(๑๙) เมื่อสมาชิกนิคมได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามระเบียบออกตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้ผู้ปกครองนิคมซึ่งอธิบดีมอบหมายออกหนังสือแสดง

การทำประโยชน์ให้แก่สมาชิกนิคมผู้ยื่นเพื่อการขอให้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ สำหรับที่ดินนั้นตามประมวลกฎหมายที่ดินได้

(๒๐) ให้มีการจัดทำบัตรประจำตัว และบัญชีทะเบียนสมาชิกนิคม มีแผนที่ประกอบและคอยแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องตามความเป็นจริงอยู่เสมอ

(๒๑) ให้จัดทำรายงานกิจการต่าง ๆ ประจำเดือน สามเดือน หกเดือน หรือประจำปี ตามที่กรมกอง เจ้าหน้าที่จะวางระเบียบไว้แล้ว หรือหากมีเหตุการณ์นอกเหนือจากที่สั่งไว้ หรือมีกิจการที่เป็นปัญหาไม่อาจพิจารณาได้ ก็ให้รายงานกรมทราบและพิจารณา

(๒๒) การดำเนินงานนิคมที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของทางราชการในส่วนภูมิภาค ระดับอำเภอและจังหวัด ตลอดจนเอกชน ให้ดำเนินการติดต่อประสานงานเพื่อขอความร่วมมือช่วยเหลือ หรือขอคำแนะนำไว้ในการส่งเสริมการเกษตรและกิจการอื่นเพื่อพัฒนาการสังคมและเศรษฐกิจของนิคมสร้างตนเอง

(๒๓) ผู้ปกครองนิคมต้องปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่เจ้าหน้าที่นิคมและสมาชิกนิคมตามที่ทางราชการมีนโยบายวางระเบียบ คำสั่งและคำแนะนำไว้ในการส่งเสริมการเกษตรและกิจการอื่น เพื่อพัฒนาการสังคมและเศรษฐกิจ

(๒๔) เพื่อทราบทุกข์สุขและปัญหาข้อขัดข้องของสมาชิกนิคม ให้ผู้ปกครองนิคมออกเยี่ยมเยียนสมาชิก หรือเรียกประชุมตามเขตต่างๆ เป็นครั้งคราวไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งครั้ง เพื่อชี้แจงให้สมาชิกนิคมมีความเข้าใจนโยบายกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง คำแนะนำของทางราชการด้วย

เมื่อผู้ปกครองนิคมได้ออกเยี่ยมเยียนสมาชิกนิคมหรือประชุมสมาชิกนิคมตามความในวรรคก่อนแล้ว ให้บันทึกไว้ในสมุดตรวจงานของนิคมโดยเฉพาะ และให้เก็บไว้ที่ทำการนิคมเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานและติดตามผล

ข้อ ๒๕. เจ้าหน้าที่นิคมตำแหน่งอื่น ให้ปฏิบัติตามตำแหน่งหน้าที่ตลอดจนช่วยควบคุมดูแลสมาชิกนิคมให้ปฏิบัติตามนโยบายกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งของทางราชการ และต้องปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่สมาชิก

ในกรณีที่ผู้ปกครองนิคมไปปฏิบัติราชการนอกเขตนิคมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ปกครองนิคมมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้ปกครองนิคม หรือเจ้าหน้าที่นิคมผู้มีอาวุโส และเหมาะสมปฏิบัติการแทนตามแต่จะเห็นสมควรและเป็นประโยชน์แก่ราชการ

ข้อ ๓๐. กรณีใดที่ไม่อาจปฏิบัติตามข้อหนึ่งข้อใดในระเบียบนี้ได้ ให้ผู้ปกครองนิคมรายงานอธิบดีเพื่อพิจารณาสั่งการเป็นกรณี ๆ ไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๑๓

สุวรรณ รื่นยศ

(นายสุวรรณ รื่นยศ)

อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์

